"UKRAINIAN LABOR NEWS"
Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.
Subscription per year $4.00
Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ"
газета для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
Видає Стоваришення "Українських Робітничих Вістей".
Передплата на рік $4.00
Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS,
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непоміщених в газеті рукописей не звертається, хіба що дописуватель виразно зазначить, що бажає звороту своєї рукописи на случай її непоміщення та залучить почтову марку на її пересилку.

ПОБІДА КОНСЕРВАТИСТІВ В ОНТЕРІО.

Коли судити по відбувшихся минувшого понеділка виборах до провінціонального парляменту в Онтеріо, то в Канаді — як і в многих европейських краях — бере верх крайна реакція. Старі грішники консерватисти, які в послідних роках переважно соромно провалювалися при виборах — в онтерійських виборах віднесли світлу побіду. Цего факту ніяк закрити не можна і його мусить кождий признати.

Після донесень з минувшої середи, коли були писані ці рядки, зі всіх 111 послів консерватисти вибрали 75, фармері 17, ліберали 14, робітники 4, а один посол вийшов як независимий. Таким робом консервативна партія здобула в парляменті 52 місця більше, як мала попередно. З цего числа 29 посольських мандатів вона здобула від фармерів, 14 від лібералів, 8 від робітників і 1 від независимих.

Фармерська партія, що була при власти, потерпіла велику невдачу. В старім парляменті вона мала 45 своїх послів і разом з робітничими послами творила правительственну більшість. Тепер фармері вибрали лише 17 своїх послів. Не лише звичайні посли з фармерської партії попровалювалися, але це саме сталося і з кількома міністрами, включно з премієром Друрим.

Також потерпіли невдачу робітники, або вірнійше сказати Независима Партія Праці. В попереднім парляменті Независима Партия Праці мала 11 своїх послів, з них двох було в кабінеті Друрого. Тепер партія провела лише 4 своїх послів. Оба робітничі міністри, В. Р. Роло і Генри Милс, провалилися разом з иншими міністрами з фармерської партії.

Кілько дістали голосів робітничі кандидати в Торонто, що були членами Робітничої Партії Канади, дотепер невідомо, так як в телеграмах з Торонто подається лише, котрий кандидат вийшов послом і якою більшістю голосів; числа голосів инших кандидатів нема подано. В кождім разі в місті Торонто консерватисти віднесли велику побіду. Всі вісім послів вийшли з консервативної партії і то дуже великою більшістю голосів. Найменша більшість, яку дістав консервативний кандидат, виносила 4.756 голосів, а були й такі кандидати, що мали по більше як по 10.000 голосів більшости (двох), один дістав поверх 9.000 голосів більшости, а один аж поверх 13.000 голосів більшости. З цего можна вносити, що робітничі кандидати, включно з тими, що були членами Робітничої Партії, дістали не дуже велике число голосів.

Провал фармерського правительства Друрого і побіду крайної реакції в Онтеріо радісно привитали всі чорні духи в Канаді. Великі капіталістичні газети в Торонто, Монтреалі, Квебеку і инших містах пишуть, що "клясове правління" в Онтеріо скінчилося, що експеримент "радикалів" оказався невдачним і непрактичним і що з того витягне науку ціла Канада. Лідери консервативної партії бундючо заявляють, що провінція Онтеріо показала иншим провінціям домінії дорогу назад до дійсного відвічального правительства, маючи за чотири роки вже за богато "клясового" правління і експеріменту.

Як причини упадку фармерського правительства Друрого подають ріжні. Одною з них є та, що Друрі не виконував того, що обіцяв виборцям в 1919 р. Його правительство мало бути відмінне від всіх попередних. Воно не мало нікому робити ніякої ласки або щось в роді того. Така була обіцянка Друрого. А на ділі було зовсім що иншого. Правительство Друрого було таке саме, як і всі попередні. Дальше воно обіцяло економію в адміністрації, а на ділі робило більші видатки, як котре инше правительство в Онтеріо. Самий же Друрі, приписує свій упадок "мокрим", себто тим, що є за продажею алькоголічних напитків. Він каже, що "мокрі" є досить сильними, щоби вибрати ту партію, з якою вони злучаться. А в цім случаю вони злучилися з консерватистами.

Упадок фармерсько-робітничого правительства в Онтеріо показує, що не може бути ніякої середини між капіталізмом а комунізмом, між диктатурою буржуазії а диктатурою пролетаріяту. А таку власне позицію занимало правительство Друрі, таку позицію занимають всі опортуністи та соціялпатріоти. Буржуазна преса називає правління Друрого "клясовим", себто фармерсько-робітничим, зверненим проти капіталістів, — а рівночасно признає, що адміністрація Друрого нічим не ріжнилася від попередніх суто-капіталістичних. Тай за чотири роки правління Друрого ніхто не бачив ані одного акту з його сторони, який бувби звернений проти капіталістів, — все було по старому. Але буржуазію коле в очи сама назва "фармерсько-робітничий" і вона усуває від власти "фармерів" в роді Друрого і настановляє на їх місце своїх вірних служальців — консерватистів.

Всі поступові і радикальні елементи, які не стоять в робітничих рядах, повинні з виборів в Онтеріо витягнути для себе науку і вибрати одно з двох: або стати явно на службу капіталови, або піти в ряди пролетаріяту і разом з ним боротися не лише за його визволення, але й за визволення цілого людства з пут капіталу. Боротися поміж цими двома таборами не можна. Хто схоче цего попробувати, того спіткає така сама доля, як Друрого з його фармерсько-робітничим правительством.

Що-ж до клясово свідомих робітників, то вони знають своє становище. Вислід виборів в Онтеріо показує їм лише, як богато праці треба вложити, щоби загал канадійського робітництва міг своєю свідомістю і політичною та економічною боротьбою дорівнати бодай робітникам в европейських краях. І в цім напрямі вони будуть працювати, знаючи причини, ізза яких канадійський робітник стоїть богато низше від свого европейського товариша, а побіда буде остаточно таки по стороні робітничої кляси.

ТОВАРИШІ! ВІДНОВЛЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ НА "УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ!"

ЗАЛИЦЯЮТЬСЯ...

Галицька дрібнобуржуазія провокує робітників і селян. — Ясна лінія "трудовиків". — Петрушевич, як Пилат вмиває руки. — Як пече, тоді сідають на лід, Петрушевич на грань. — Віденьокетує Харків, а Харків не хоче знати. — Назаруків "уряд" теше кілочки, а Назарук думає, що будує державу. — Ой повій, повій вітре...

(Докінчення.)

Це нагле "зміновіховство" петрушевичівщини чимало вразило деякі укр. патріотичні чинники в Европі, (американські патріоти цього не хотять знати і джерзиситська "Свобода" напевно напише, що Раковський з Петровським признають і кланяються Петрушевичови, а не Петрушевич їм!), але-ж тямучих людей зовсім не здивував цей новий курс галицької контрреволюції. Від 1919 року ми мали нагоду читати на сторінках того-ж "Укр. Прапора" підлесні статті і Петлюрі і Винниченкови, і Денікінови, Махнови, Червоній Армії, антанті та всім, кому тільки можна було. Одного місяця вихваляли, другого проклинали і плювали на власні слова. Політична проституція галицької дрібнобуржуазії на чолі з Петрушевичом і Вол. Бачинським, вже на стільки популярна, що якщо в слідуючому числі "Укр. Прапор" буде бити поклони Туркам або Японцям, ми з такою-ж згірдною усмішкою і спокоєм перечитаємо, як читаємо тепер про "признання" Харкова і України з Раковським та Петровським. Ясно, що від цього "признання" Радянській Україні ані лекше, ані тяще, бо довга соціяльна боротьба зродила Радянську Україну і вона буде жити, без огляду на це чи Петрушевич визнає її, чи ні. Петрушевич така "сила", що може визнавати або себе самого, або Назарука в Канаді, чи Ревюка в Ню Йорку, а революційна Україна не потребує такої ласки і відповість на неї мовчанкою. "Укр. Прапор" наслідує "Діло" і каже, що чужонаціональні елементи правлять зараз Україною. В розумінню укр. дрібнобуржуазії "чужий елемент" є кождий той, що не засліплений укр. патріотизмом. Влада на Україні в руках робітничих і бідносельянських рад, не чужих, а українських. Республикою керує Виконавчий Комітет і Рада Народних Комісарів, яких вибирають кождого року представники трудового народу цілої України. Петровський — Українець, робітник з Донецьких шахт, заслужений революціонер, що більшу половину свого життя перебув в царських тюрмах та на Сибірі. Раковський — так, Раковський родився Болгарином, але він комуніст-інтернаціоналіст і шовінізму в нього немає ніякого. Вкінці — коли говорити щиро, Раковського виступи в користь Радянської України є богато глибші та сердечнійші, як когонебудь з голосних крикунів за кордоном. Раковський ще ані разу не продавав України, а Петлюра, Петрушевич і инші — кождому чортові! На останному XII. Зїзді Комуністичної Партії в Москві, Раковський всіми силами домагався рівних прав Україні — і як хто цікавий, радимо йому перечитати звіти з зїзду, які не є ніякою тайною і друкувалися в пресі. Вкінці — Раковського видвигнула на пост голови Ради Народних Комісарів України. Революція і революційні трудові маси і контрреволюція не сміє ані слова сказати проти тої чесної — ідейної людини. Радянські Републики тому такі міцні і тому не могла перемогти їх всесвітна реакція, що на чолі їх стоять люде чистих рук, люде ідейні і розумні. Як я недавно зустрівся з своїм товаришом, що саме приїхав з Рад. України і спитав, чи правда це, що на Україні нема України, він, хоч і не комуніст, здивовано відповів: "Плюньте тому в вічі, хто так говорить. Я перебув всі влади на Україні, але що є українська держава я відчув тільки підчас радянської влади".

Тільки від часу, як Україна стала радянською, вона виступила на арену світової політики, як рівноправна держава.

І як-що петрушевичівщина аж в 1923 році, після певно передбаченого банкроцтва в рабській політиці з антантою — звертає очі на Харків, на Раковського і Петровського, то це тільки добрий поличник. Ще не так давно, бо осеню 1922 р. "Укр. Прапор" лив помиї на Радянську Україну, а сьогодня вихвалює попід небеса і — "признає" Харків. Але тоді, коли така орієнтація була необхідна, коли була ще армія, коли найпростійший стрілець інстинктовно відчував її потребу, тоді — в 1919—1920 році Петрушевич лучився з Денікіном, а кілька місяців пізнійше, через своїх емісарів-офіцерів повів армію в польські концентраційні табори, щоб, мовляв, не компромітувати української державности перед — антантою, злукою з Червоною Армією. Сьогодня, як з панських столів Петрушевичові не хотять кинути навіть огризків, він залицяється до Харкова і рівночасно підписує контракти з ґрафом Тишкевичом в Литві, щоб останки бідного стрілецтва запродати панови ґрафови на його фільварки. Чим більше пече петрушевичівщину, тим більше вона сунеться в грань.

З чесним ворогом можна боротися і до певної міри погодитися. Ідейного, чесного ворога, можна шанувати. Але безхарактерного, слабовільного і подлого ми будемо все і всюди поборювати. За 5 літ ми не бачимо в політиці українських патріотів ані одного ясного моменту. Не бачимо прямолінійности, витревалости. Не бачимо ані ідейности, ані чесности. Ми вже згадували нераз, і не хочемо похвалятися, але ми, свідоме робітництво, ніколи не збочували з вибраної стежки. За що боролися тому 5 літ, за це боремося й зараз. Що говорили тоді, це говоримо й зараз. Але де-ж та постійність, ідейність і чесність в наших політичних ворогів? Однакова вона так в Галичан, як і Наддніпрянців. Хібаж Петлюра, Петрушевич, Винниченко і инші видержали на тому, чим зачинали? З ким тільки вони не йшли, з ким не заключали "союзів", умов, до яких тільки партій не приставали? А так чесна, свідома і ідейна людина не робить. Тоді це не людина а шуя.

Назарук своєю демаґогією воює поміж релігійними сектами в Канаді і думає, що будує державу, а тимчасом він тільки теше кілочки і шуфлею (враз з Гуменюками, Стечишиними і ин.) закидає могилу свого "уряду".

Ми не хочемо вмовляти в когонебудь своїх тверджень, але наведених кілька слів переконають кожду розумну людину. На світі є страшне зло, плід буржуазної несправедливости, це **проституція**. Але проституція з нужди, з біди, ради шматка хліба. Всеж таки ідейної проституції немає. Проституції ситої людини, нема, а як є, то це неморальна людина, або просто звірюка. Політична проституція петрушевичівщини, є нічим иншим, тільки подлим, безхарактерним вчинком і злочином людей без ніяких засад, совісти, чести і розуму. Проституція петрушевичівщини є міщанським плодом їх хитких, безхарактерних душ. Психічно збочені люде можуть піти тільки на безнадійне лічення, а ніколи не можна пускати їх поміж людей, бо нароблять нещастя.

І мимоволі, перечитавши про цей новий курс контрреволюційної політики, пригадується комедія "За двома заяцями", тай думаєш: чисте залицяння. Петрушевич залицяється до Харкова, львівські патріоти до Варшави. Та, як каже пісня: "Ой повій, повій вітре"... і стане знов инакше. "Укр. Прапор" з легкою совістю знов плюне на Харків і вихвалятиме і залицятись до — (скажемо) Пекіну, або Калькути, або куди хочете.

"Ой повій, повій вітре"..., щоб ми не скучали, бо петрушевичівська політика, це одна з найкращих сучасних комедій. Зміняється бистро, як в калейдоскопі. Хто не вірить, нехай перегляне річник "Укр. Прапора", або перечитає зміст промов "народних діячів", хочби й Назарука. Співали кождому. І Петлюрі і Винниченкови і Денікінови і червоним і Парижови. Залежно, як віяв вітер...

Зезик М.

ФАШІЗМ В ПОЛЬЩІ.

(Від нашого львівського кореспондента.)

Польський фашізм почав тепер свою живійшу акцію. Природна річ, що іде він шляхом своїх італійських бандитських товаришів з під стягу Муссолінього. Вживає отже як найуспішнійшого засобу в своїй боротьбі — морду.

Польський фашіст Невядомскі вбив в грудни минувшого року першого президента "демократичної" річипосполитої Нарутовіча. Покарано самого тільки убійника, але не кліку фашістів, яка спокійно на вулицях Варшави побила послів і сенаторів, застрілила кількох робітників. Організатора нападу на Нарутовіча, ґенерала Галера, полишено в спокою.

Се заохотило фашістів до дальших виступів. Недавно в Кракові почали фашісти "акцію" — кидання бомбами.

На дім ректора краківського університету Натанзона кинули фашісти бомбу за це, що ректор був проти т. зв. "numerus clausus", це є викинення з університету не-Поляків, а в першій мірі Жидів. Поліція не знайшла виновників. За кілька днів підкинено знова бомбу під домівку, де містилася організація соціял-демократичної жидівської організації "Бунд" в Кракові. Поліція і тепер не вислідила злочинців. Фашісти на третий день по бомбі на "Бунд", підложили бомбу під редакцію краківської соціялістичної ґазети "Nowy Dziennik" та завалили цілу каменицю.

Поліція чомусь і тепер "не може" знайти виновника, хоть фашісти до всіх краківських ґазет вислали загрозу, що коли будуть писати за замахи, то їх спіткає те саме. І всі ґазети послухали крім одного "Naprzod-у".

Тепер пішли фашісти з бомбами до Варшави. Насамперед кинули бомбу у варшавському університеті, тут один з професорів стратив при цьому обі ноги. Рівночасно кинули бомбу на цех різників в Лодзі. Це все на протязі двох тижнів.

Нема сумніву, що такий антисемітизм фашістів має піддержку цілого польського буржуазного суспільства.

Фашісти в Польщі не звертаються тільки проти Жидів, бо минулого року у Львові підкладали вони бомби під українські інституції ("Просвіта", Наукове тов. ім. Шевченка, ґімназія Василіянів у Львові і на провінції) і поліція так само не викрила злочинців.

Що більше. Фашісти в білий день помагають поліції викривати "spiski" проти Польщі і аренжують процеси проти Українців, комуністів, а от тепер проти Білорусинів.

Сприяє фашізмови це, що в Польщі є тепер анархія. Нема прямо правительства. Коли по атентаті на Нарутовіча покликано на премієра ґенерала Сікорского, довіренника Пілсудского, цей почав іти проти фашістів. Але фашісти прибрали патріотичну одежу і заграли ролю "Ober-Поляків". Почалися виступи проти Українців і Жидів. Знане є викинення зі сойму посла Луцкевича, а потім Пірогова й побиття німецьких і жидівських послів.

Сікорскому як генералови такий "патріотизм" подобався і він сам почав його піддержувати. Став трубадором цього патріотизму.

Тепер фашісти зробили атаку на самого Сікорского. Поєдналися з богатим куркулем Вітосом і людовцями і вже зібрали **"польську більшість"** в соймі та збираються творити свій, фашістсько - куркулівський уряд. (Той уряд вже створений. — Ред.) Сікорскі піде (вже пішов. — Ред.) в дубину, бо фашісти прийдуть до влади. Кидання бомб це овертюра до їх вступу на міністерські фотелі.

Але незнають фашісти, що й пролетаріят готовиться до гідного приняття їх. Дня 15. мая відбулася у Варшаві конференція соціялістичних партій (яку попередило арештовання 40 людей під замітом большевизму), на якій всі партії, крім П.П.С., рішили виступити проти фашізму і в тій цілі зорганізувати акцію. Саме тепер у всіх соціялістичних партіях проводиться організацію цеї акції, до якої втягається і робітництво з під стягу П.П.С.

Обєднаним фронтом стане пролетаріят проти бандитського здеклясованого шумовиння — фашістів.

До чого доведе в Польщі фашізм, легко відгадати — буде початком її упадку. Тут не вратує її Фош, ні французькі чи англійські армати.

ір.

ШКОЛИ... ШКОЛИ НАМ!..

(Спеціяльна кореспонденція до "У.Р.В.")

Клич школи відбивається луною від Карпат гень далеко аж за багна Полісся, на Білорусь...

Та якої ще школи хотіти нам, коли тут у Польщі ми проходимо щонайкращу в світі "школу"?

І Білорусин і Українець репетує, що йому Поляки не дають **рідної** школи... Брехня!.. Адже нашому братчикові до земельки зась: навіть сервітути видирають. На твоїх землях садовлять військових осадників... А ти, споконвічний гречкосію, дихай на своїй рідній землі. (Все-ж таки дозволяється вмерти на **рідній** землі!) А воно хіба кепська школа, ще й не рідна може?..

А в особах польських поліцаїв з осадниками чи не гарних професорів маємо ми? Ось подає ґазета "Українське Життя" ч. 15. з 13. мая, що осадник Станіслав Ліс, у селі Вічин Луцького повіту, підпалив нашому господареви хату, за те, що напоїв і накормив осадника... А жінці господаря, що насмілилась гасити пожежу, чи то пак... перебивати вишколення — "професор" карабіном перебив руку. Може скажете — воно не правда?.. Так ні!.. Чорним по білому таке стоїть по наших ґазетах. Є часом білі лисини ще: то пани ґбають про правду... Через те й ґазети наші правдиві.

Які-ж невдячні учні!.. На того Ліса наш чоловік ще й скаржиться послові!.. Тут слід не й посла самого провчити!.. Та шкода, що наші посли з Волині з більшого й хати не мають. (Був доктор Пирогов з двоповерховою каменицею, але й того самі Поляки випхали з сойму.)

А хіба ті посли з варшавського сойму кращі? Ось Білорусин Баранов зістав принятий до найвисшої в Польщі школи-тюрми. Та ба! Не схотів учитись і повіявся десь. Тай сам маю такий гріх: не хочу вчитись, закортіло женитись...

Гай-гай! Виходить, що всі ми маємо "школи": від низшої до найвисшої...

Отже тільки вчитись би нам пильно! Щоби знали як користати з революційних придбань... Щоби відали, яка то воля та як утримати в своїх руках землю!..

Отож не вірте, що тут у Старому світі не маємо ми школи! Польська "школа" це найкраща під сонцем. Вона тая "школа" змусить нас прийти до голови по розум.

Ви, товариші з Америки, в одному лише вірте нашому братчикові: що ми не маємо своїх організацій, не читаємо своєї селянської ґазети, біс має в хаті у нас сякої такої книжки. Це все правда. Тут ви нам допомагайте: хоч зрідка нагадуйте нам у ваших листах, що **в боротьбі здобудеш своє право.** Рівно-ж доводьте переконуйте, що без книжки з ґазетою сама найкраща "школа" варта — сито з собачого хвоста.

Взагалі-ж — коли ми будемо зорганізовані, коли наша преса й видавництва не відчуватимуть браку коштів, коли ґазети з книжками читатимуться широкими масами працюючого люду, — лише тоді матимемо користь зі "школи".

Марко Луцкевич.

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ КАЛЄНДАР

1. липня 1896 р. четвертий конґрес в Лондоні II. Інтернаціоналу, міжнародної спілки робітників-соціялістів.

1. липня 1917 р. чотирохсоттисячна демонстрація в Петербурзі проти коаліційного уряду.

1. липня 1920 р. Червона армія захопила Мінск у Поляків.

2. липня 1876 р. втеча анархіста Крапоткіна з Миколаївського шпиталю в Петербурзі.

2. липня 1917 р. розпочався 1-ий зїзд большевиків на Україні.

2. липня 1921 р. перший всесвітний конґрес червоних профспілок.

3. липня 1920 р. французька соціялістична партія пристала до III. Інтернаціоналу.

4. липня 1918 р. розпочався 5-ий Всеукраїнський Зїзд Рад.

4. липня 1920 р. Червона армія заволоділа містом Рівним. Загальний наступ на цілому північному участкові польського фронту і його прорив.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісти".

Не забувайте також про пресовий фонд одинокої української робітничої ґазети в Канаді!

НОВІ КНИЖКИ! --- НОВІ КНИЖКИ!

Товариші! Памятайте, що в свідомости наша сила, а свідомість здобуваєся з книжок. Кождий робітник повинен збільшити свою бібліотеку і свідомість слідуючими новими книжками:

ЩО ТАКЕ ВСЕСВІТНИЙ СОЮЗ РОБІТНИКІВ — обнимає 80 сторін друку, ціна лише ..... 20 ц.
ПОРАДНИК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ — написав О. Синявський; 110 сторін друку, ціна ..... 35 ц.
ЧЕРВОНА ЗОРЯ (утопія) — написав А. Богданов; 150 сторін друку, ціна ..... 25 ц.

Замовлення разом з грішми слати до:
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor Sts., — — Winnipeg, Man.